

Aan de vaste commissie
Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Van de Tweede Kamer der Staten Generaal

28 januari 2012

Cc Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Twee voorstellen tot wijziging van het voorstel van Wet versterking bestuur pensioenfondsen ('de Voorstellen')

In deze brief geeft de Koepel van Nederlandse Verenigingen van Gepensioneerden ('KNVG') een samenvatting van de ernstige bezwaren die zij heeft tegen de Voorstellen. Deze wijken af van de Wet van 23 april 2012 en leiden tot een marginalisering van de positie die pensioen-gerechtigden toekomt in het paritaire bestuur van pensioenfondsen. Het is onwaarschijnlijk dat die marginalisering in de Voorstellen te presenteren als '*versterking van het bestuur van pensioenfondsen.*' De Voorstellen dienen op een aantal punten te worden gewijzigd. In onze eerdere brief van 22 januari 2013 heeft de KNVG uw commissie reeds gewezen op het ontbreken van een structuur voor het overleg tussen werkgever, werknemers en pensioengerechtigden dat ingevolge BW 3:12 vooraf dient te gaan aan een besluit van partijen om over te gaan naar het reële contract.

De bezwaren van KNVG tegen de Voorstellen richten zich in het bijzonder tegen:

1. de onevenwichtige vertegenwoordiging van pensioengerechtigden in het paritaire bestuur, als ook de onnodige beperking in de mogelijkheid om voor dit bestuur vertegenwoordigers van pensioengerechtigden voor te dragen;

Coepel van Nederlandse Verenigingen Van Gepensioneerden

2. het ontbreken van een bevoegdheid voor de deelnemers – en pensioengerechtigdenraad om een besluit van het bestuur van een pensioenfonds door een rechter (marginaal) te laten toetsen op zijn kennelijke onredelijkheid. .

KNVG wil alle mogelijke legitieme middelen gebruiken om te voorkomen dat de wettelijk vastgelegde positie van pensioengerechtigden - na een zich over vele jaren voortslepend verwarrend wetgevingsproces - op de valreep alsnog wordt afgebroken. In de Eerste Kamer heeft minister Kamp op 24 januari 2012 zich uitdrukkelijk niet gedistantieerd van de resultaten van het parlementaire overleg, dat kracht van wet heeft gekregen in de Wet van 23 april 2012; sprekend over het toen in de Eerste Kamer voorliggende voorstel merkte hij op:

'Bovendien vind ik het wenselijk dat het hier voorliggende wetsvoorstel, als het meeromvattende wetsvoorstel niet tot stand zou komen, wel degelijk tot stand komt.'

1. Evenwichtige vertegenwoordiging in het paritair bestuur

Evenals de bestaande Wet van 23 april 2012 gaan de Voorstellen uit van een 'zo evenwichtig mogelijke' samenstelling van het paritaire bestuur. Echter, in de Wet van 23 april 2012 krijgen pensioengerechtigden op grond van dat uitgangspunt in beginsel 'ten minste' 25% van de zetels die belanghebbenden tezamen in het paritair bestuur innemen. Hierdoor is het bijvoorbeeld mogelijk dat ieder van de drie geledingen 1/3 van de zetels krijgt.

Daarentegen krijgen pensioengerechtigden in de Voorstellen (artikel 100, lid 1) 'niet meer dan 25%' van het totaal door belanghebbenden ingenomen zetels; de overige 75% dienen in de Voorstellen te worden verdeeld onder werkgevers en werknemers. Dus als het paritair bestuur bestaat uit 6 personen, dan wordt in de Voorstellen de 'zo evenwichtig mogelijke' verdeling van zetels als volgt:

3 zetels voor werkgevers, 2 voor werknemers en slechts 1 voor pensioengerechtigden.

Verder is heel opmerkelijk is dat de staatssecretaris wel akkoord gaat met een eventueel akkoord tussen partijen over een andere verdeling van de zetels, maar dat zij het niet goed vindt dat pensioengerechtigden daar beter van zouden worden. Zo wordt aan het slot van artikel 102, lid 1, de volgende zin toegevoegd:

'Van deze verdeling kan worden afgeweken indien de betrokken partijen daarmee akkoord zijn.'

maar in de toelichting staat vervolgens:

'De regeling voor de zetels van de pensioengerechtigden inclusief het voor hen geldend maximum van 25% blijft daarbij in stand.'

Coepel van Nederlandse Verenigingen Van Gepensioneerden

Hoe rechtvaardigt de staatssecretaris – mede gelet op de Wet van 23 april 2012 - deze marginalisering van de positie van pensioengerechtigden? Heeft zij een andere afweging gemaakt van de risico's, die ieder van de drie geledingen loopt, of van de premies die de werkgever en deelnemers zullen bijdragen of van het aandeel van het pensioenvermogen dat is opgebouwd met uitgesteld loon van pensioengerechtigden?

Overigens, als praktische suggestie wijst KNVG op de mogelijkheid om vertegenwoordigers een bepaald stemrecht toe te kennen, waardoor een evenwichtige stemverhouding kan worden bereikt zonder dat die evenwichtigheid uitsluitend door het aantal vertegenwoordigers wordt bepaald. Dit kan de gewenste evenwichtigheid binnen een pensioenfond bevorderen.

Ook het recht van voordracht van vertegenwoordigers van pensioengerechtigden in het bestuur wordt in de Voorstellen gewijzigd. Volgens het reeds eerder voorgestelde artikel 102, lid 4, onderdeel b, worden zij voorgedragen door vertegenwoordigers van pensioengerechtigden in de deelnemers- en pensioengerechtigden raad. Een overeenkomstig recht van voordracht is in artikel 102, lid 3, geregeld voor werknemers. KNVG is het hiermede eens. Nu wordt echter voorgesteld om dit recht van voordracht door vertegenwoordigers van pensioengerechtigden te laten vervallen, indien die vertegenwoordigers niet zijn gekozen. KNVG heeft daar bezwaar tegen. Die beperking is immers onnodig, want heeft geen enkel positief effect op de kwaliteit van de voordracht en wordt in het overeenkomstige artikel 102, lid 3, dan ook niet gesteld. Aan alle functionarissen bij een pensioenfonds worden thans hoge eisen gesteld en dat vereist een uiterst zorgvuldige selectie en intensieve voorbereiding van de kandidaten. De thans in de Voorstellen toegevoegde eis dat degenen die een voordracht mogen doen, zelf gekozen dienen te zijn, voegt niets toe aan het selectieproces en bemoeilijkt dit alleen maar. De thans voorgestelde beperkende toevoeging aan artikel 102, lid 4, onderdeel b, dient dan ook te worden geschrapt.

2. Rechterlijke toetsing van een besluit

De deelnemers- en pensioengerechtigdenraad krijgt in de Voorstellen niet het recht van beroep zoals de Deelnemersraad die thans heeft. KNVG is van oordeel dat een dergelijk beroep een absolute noodzakelijkheid is, zeker zolang werkgevers in beginsel 50% van de stemmen hebben en daarmee een vetorecht. Het enkele feit dat pensioengerechtigden ook een plaats in het bestuur krijgen, doet niets aan die machtspositie van de werkgever af en mag daarom niet worden gebruikt als argument om het beroepsrecht niet toe te kennen aan de deelnemers- en pensioengerechtigdenraad. Terecht is dit argument dan ook niet gebruikt bij de

Koepel van Nederlandse Verenigingen Van Gepensioneerden

vaststelling van de Wet van 23 april 2012; toen heeft de wetgever dit recht van beroep zelfs uitgebreid door het ook toe te kennen aan een deel (30% of meer) van de Deelnemersraad. Het gaat hier om het recht om een besluit dat als kennelijk onredelijk wordt ervaren door de rechter te laten toetsen. Van dit recht wordt in de praktijk een spaarzaam gebruik gemaakt, want de ervaring leert, dat juist de mogelijkheid van een beroep alle belanghebbenden binnen een pensioenfonds dwingt om bij een verschil van mening te blijven streven naar een oplossing. Toekenning van het beroepsrecht voorkomt dat belanghebbenden te snel bij het zwaardere recht van enquête hun toevlucht moeten zoeken.

KNVG is gaarne bereid haar standpunten nader toe te lichten.

Met gevoelens van hoogachting,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'M. van Rooijen'.

Martin van Rooijen

Voorzitter